

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.1003.2012

Kraków,

2012 04. 16

Pan
Tomasz Urynowicz
Radny Miasta Krakowa

W uzupełnieniu odpowiedzi z dnia 28 marca 2012 r. na Pana interpelację w sprawie zakresu szkoleń, zdolności bojowej i finansowania jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Miejskiej Kraków, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 7 marca 2012 r., uprzejmie informuję.

Ochotnicze staże pożarne funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy Prawo o stowarzyszeniach, o czym informuje art. 19, ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.). W myśl tej samej ustawy ochotnicza straż pożarna jest jednostką umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt, przeznaczoną w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami (art. 19, ust. 1a). Z kolei art. 19 ust. 1b precyzuje, że bezpośredni udział w działaniach ratowniczych mogą brać członkowie ochotniczych straży pożarnych, którzy ukończyli 18 lat i nie przekroczyli 65 lat, posiadający aktualne badania lekarskie dopuszczające do udziału w działaniach ratowniczych oraz odbyli szkolenie pożarnicze. Część jednostek OSP funkcjonuje w ramach działania Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, którego zakres, szczegółowe warunki i tryb włączania w te struktury jednostek ochrony przeciwpożarowej określa minister właściwy do spraw wewnętrznych (art. 20). Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 września 1998 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej prowadzi ewidencję tych jednostek. Do KSR-G mogą być włączane jednostki posiadające co najmniej dwa średnie lub ciężkie samochody pożarnicze (§ 2, ust. 1, pkt 1), wyszkolonych ratowników w liczbie zapewniającej pełną obsadę co najmniej dwóch samochodów pożarniczych (§ 2, ust. 1, pkt 2) oraz skuteczny system łączności powiadamiania alarmowania (§ 2, ust. 1, pkt 3).

Obecnie na terenie Krakowa działa 10 jednostek OSP w: Bieżanowie, Kostrzu, Kościelnikach, Przylasku Rusieckim, Toniach, Tyńcu, Wolicy, Wróżeńicach, Wyciążu oraz Zbydniowicach – ta ostatnia funkcjonuje w strukturze KRS-G.

Zakres szkoleń, jaki jest przewidziany dla OSP, ustala Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej na mocy ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 z późn. zm.). O obowiązku organizowania szkoleń przez KG PSP mówi art. 10 ust. 1 pkt 5 w brzmieniu „organizowanie kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej”.

Z kolei ustawą o ochronie przeciwpożarowej wprowadzono zapis dotyczący organizowania działań edukacyjnych, cyt. „szkolenie członków ochotniczej straży pożarnej prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna” (art. 35 ust. 1). Szkolenia opierają się o regulamin ustalany przez KG PSP zgodnie z aktualnymi wymogami i wytycznymi dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej. Regulamin jest akceptowany przez Prezesa Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

W zakresie utrzymania gotowości bojowej OSP Gmina Miejska Kraków działa zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej. Gmina finansuje działalność OSP, umożliwiając im tym samym sprawne działanie na terenach oddalonych od Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej. Wyżej wymieniona ustawa w art. 32 ust. 2 i 3 nakłada na gminę obowiązek „zapewnienia gotowości bojowej jednostek ochotniczych straży pożarnych”, co skutkuje ponoszeniem przez GMK kosztów w zakresie ich wyposażenia, utrzymania i szkolenia, według zapisu o brzmieniu:

„2. Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina.

3. Gmina ma również obowiązek:

- 1) bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej;
- 2) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe nieimienne;
- 3) ponoszenia kosztów okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28 ust. 6”.

W związku z powyższym Gmina Miejska Kraków podpisała porozumienia z 10 jednostkami OSP ze swojego terenu w celu usystematyzowania współpracy organizacyjnej i finansowej. Zgodnie z zapisami ww. porozumień zakres ten obejmuje działania ustawowe:

- 1) zakup podstawowego sprzętu pożarniczego oraz specjalistycznej odzieży dla członków straży (według zgłaszanych zapotrzebowań i zgodnie z możliwościami budżetu danego roku),
- 2) zakup paliw i części zamiennych do samochodów bojowych i motopomp (akcesoriów olejów, płynów niezbędnych do prawidłowego eksploataowania maszyn),
- 3) wypłatę wynagrodzeń dla konserwatorów sprzętu pożarniczego,
- 4) wypłatę ekwiwalentu za udział w akcjach ratunkowo-gaśniczych i szkoleniach, zgodnie z zapisami art. 28, ust. 1: „Członek ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę, otrzymuje ekwiwalent pieniężny; wysokość ekwiwalentu ustala rada gminy w drodze uchwały” (uchwała nr LX/778/08 RMK z dnia 17 grudnia 2008 r.),
- 5) ubezpieczenia (OC dla samochodów i NW dla członków ochotniczych straży pożarnych i młodzieżowych drużyn pożarniczych),
- 6) badania lekarskie (w tym psychotechniczne dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych) i szczepienia ochronne; według zapisu art. 28, ust 6: „Członek ochotniczej straży pożarnej biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych ma prawo do okresowych bezpłatnych badań lekarskich” (usługa obejmuje badania podstawowe oraz psychotechniczne dla kierowców oraz szczepienia przeciwko grypie, tężcowi i WZW),
- 7) zakup usług serwisowych i naprawczych związanych z właściwym utrzymaniem sprzętu pożarniczego,
- 8) prace remontowe/modernizacyjne w siedzibach jednostek,
- 9) refundację kosztów za media w remizach (gaz, prąd, odprowadzenie ścieków, telefon, woda).

W załączniku nr 1 przedstawiam rozliczenie środków finansowych wydatkowanych na działalność statutową OSP w latach 2002-2012.

Dodatkowo Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego opiniuje i realizuje zadania uznane przez Dzielnicę za priorytetowe, zadania powierzone w ramach programu „Bezpieczny Kraków” oraz zadania inwestycyjne. Wszelkie działania odbywają się w oparciu o:

- 1) przygotowywanie umów i zleceń na dostawy, usługi i prace budowlane oraz materiałów w zakresie realizowanych zadań,
- 2) obsługę Systemu Zamówień Publicznych,
- 3) nadzór nad gospodarką paliwami,
- 4) analizę i ocenę stanu wyposażenia OSP oraz przygotowywanie stosownych wykazów sprzętu, udział w komisjach inwentaryzacyjnych sprzętu i materiałów OSP,
- 5) realizację zadań powierzonych Dzielnicom w ramach programu „Bezpieczny Kraków” w zakresie związanym z OSP oraz nadzór nad ich finansowaniem, rozliczeniem i sprawozdawaniem,
- 6) realizację zadań uznanych przez Dzielnicę za priorytetowe w zakresie związanym z OSP oraz nadzór nad ich finansowaniem, rozliczeniem i sprawozdawaniem,
- 7) realizację zadań inwestycyjnych w ramach dostaw, zakupu usług i prac budowlanych w zakresie związanym z OSP oraz nadzór nad ich finansowaniem, rozliczeniem i sprawozdawaniem,
- 8) współdziałanie z PSP oraz OSP w zakresie realizacji wniosków, uchwał RMK i komisji merytorycznych oraz zadań dotyczących funkcjonowania OSP,
- 9) przygotowywanie projektów uchwał, odpowiedzi na interpelacje, zarządzeń, odpowiedzi na pisma, skargi, wnioski i opinie w zakresie realizowanych zadań.

Informuję uprzejmie, że działalność operacyjna OSP (czyli uprawnienia do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych) została wstrzymana przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w dniu 30 stycznia 2012 r., ze względu na niespełnianie przez kontrolowane OSP podstawowych wymogów uprawniających do działań operacyjnych. Ograniczenia w dysponowaniu do akcji ratowniczo-gaśniczych zostały wprowadzone w wyniku kontroli jakie przeprowadził Wydział Operacyjno-Szkoleniowy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie. Kontrole wykazały brak uprawnień strażaków OSP do udziału w działaniach ratowniczo-gaśniczych. Głównym powodem są nieaktualne zaświadczenia o ukończeniu stosownych szkoleń, nadających prawo do wykonywania działań operacyjnych. W związku ze zmianą ogólnopolskiego regulaminu szkoleń dla OSP wszystkie jednostki miały pięć lat na uzupełnienie szkoleń, które ostatecznie utraciły ważność dnia 31 grudnia 2011 roku. W większości przypadków jednostki OSP z terenu Gminy Kraków nie wykorzystwały stworzonej im oferty doszkolenia w trakcie kursów organizowanych przez Komendę Miejską PSP w ostatnim pięcioleciu. Z kolei ani KM PSP, ani GMK nie może zmusić druhów do uczestnictwa w szkoleniach, jest to decyzja, którą mogą podjąć zainteresowani. W chwili obecnej część jednostek wzięła udział w programie szkoleniowym i w ten sposób odzyskała uprawnienia do wyjazdów operacyjnych.

Aktualnie, po ukończeniu szkoleń i odzyskaniu uprawnień do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych, tylko dwie jednostki z Biechanowa i Wyciąża nie posiadają stosownych kompetencji. Na dzień 31 marca 2012 r., gotowość bojową na terenie Gminy zapewnia 17 pojazdów uprzywilejowanych (6 z nich stanowi własność gminy, a 11 jest własnością OSP), 43 motopompy (Polonie, Spec – poż, pływające oraz szlamowe), 27 pił spalinowych oraz 7 agregatów prądotwórczych, które obsługiwać może 111 strażaków zgłoszonych do grup operacyjnych, biorących czynny udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych (dane opracowane na podstawie zgłoszeń w roku 2011).

Zgodnie z obowiązującymi statutami OSP, odpowiedzialność za sprawy operacyjne jednostek ponosi naczelnik, którego obowiązkiem jest między innymi dbałość o szkolenia, ich

aktualizację oraz nadzór nad akcjami ratowniczo-gaśniczymi. Według statutów OSP „Naczelnik straży kieruje jednostką operacyjno-techniczną jednoosobowo w formie rozkazów i poleceń. Do naczelnika straży należy:

1. Wnioskowanie do zarządu OSP o wyznaczenie członków OSP do wykonania zadań operacyjno-technicznych.
2. Organizowanie i prowadzenie podstawowego szkolenia pożarniczego członków OSP, drużyn młodzieżowych i kobiecych OSP.
3. Czuwanie nad przestrzeganiem dyscypliny organizacyjnej przez członków OSP.
4. Kierowanie przeciwpożarową działalnością zapobiegawczą.
5. Kierowanie OSP w przeprowadzanych akcjach ratowniczo-gaśniczych.
6. Dysponowanie sprzętem i urządzeniami pożarniczymi OSP oraz nadzorowanie ich prawidłowej eksploatacji i konserwacji.
7. Opracowanie opinii i wniosków w sprawie stanu ochrony ppoż. miejscowości oraz wyposażenia OSP w sprzęt techniczny i inne środki”.

Udział w szkoleniach jest nierozzerwalnie związany ze zgłoszeniem się do badań okresowych, które są pierwszą selekcją strażaków, ponieważ ze względu na zły stan zdrowia zdarza się, że nie dostają oni zdolności do wykonywania działań statutowych. Obecnie strażacy OSP wykonali badania umożliwiające im branie udziału w zaległych szkoleniach, dodatkowo KM PSP rozpoczęła już dwie tury kursu podstawowego, kończącego się egzaminem, który przywróci OSP z terenu GMK uprawnienia do dysponowania operacyjnego.

Aby przywrócić gotowość operacyjną w jednostkach OSP strażacy musieli wziąć udział w szkoleniach, które zgodnie ze swoimi kompetencjami organizowała Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej. Podstawowym kryterium do spełnienia przy rekrutacji na ww. szkolenia jest posiadanie aktualnych badań lekarskich oraz ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. Zaistniała sytuacja – dotycząca braku szkoleń – skutkuje także koniecznością przeznaczenia przez Gminę znacznych nakładów finansowych na przeprowadzenie badań okresowych i szczepień (według wspomnianego wyżej art. 28 ust. 6 ustawy), dopuszczających strażaków do udziału w ww. szkoleniach oraz wypłaty ekwiwalentu za udział w szkoleniu dla zgłaszających się po odzyskanie uprawnień druhow (art. 28 ust. 1 ustawy o brzmieniu: „Członek ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę, otrzymuje ekwiwalent pieniężny”). Wysokość ekwiwalentu, zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej, ustala na drodze uchwały rada gminy – w przypadku Krakowa ustalona została najwyższa możliwa stawka, czyli 1/175 przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", która w 2012 roku wynosi 22,93 zł za godzinę (słownie: dwadzieścia dwa złote 93/100).

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
3. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. aa

Zestawienie wydatków na OSP w latach 2002 - 2012

Lp	Dział/Rozdział	Wyszczególnienie	Wykonanie Rok 2002	Wykonanie Rok 2003	Wykonanie Rok 2004	Wykonanie Rok 2005	Wykonanie Rok 2006	Wykonanie Rok 2007	Wykonanie Rok 2008	Wykonanie Rok 2009	Wykonanie Rok 2010	Wykonanie Rok 2011	Plan 2012 Rok
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	75412	Ochotnicze straż pożarne	202 728	197 722	504 384	606 656	1 065 576	557 311	388 362	366 237	694 995	319 473	382 300
w tym:													
	wydatki bieżące		152 738	197 722	176 910	241 636	262 773	231 801	388 362	333 031	615 168	319 473	382 300
	wydatki inwestycyjne		49 990		327 474	365 020	802 803	325 510		33 206	79 827		

SEKRETARZ MIASTA
Paweł Stańczyk
 Paweł Stańczyk 13042